

WIE BETAALT DE LEASEAUTO BIJ ONTSLAG?

Juni 2011

mr R. Nelemans

De auteur heeft grote zorgvuldigheid betracht in het weergeven van delen uit het geldende recht. Evenwel noch de auteur noch Boers Advocaten kan aansprakelijk worden gesteld voor schade van welke aard dan ook gebaseerd op onjuiste en/of onvolledige informatie.

Deze uitgave althans delen daarvan mag uitsluitend worden verveelvoudigd met volledige vermelding van de naam van de auteur.

Copyright © 2011

Als een arbeidsovereenkomst beëindigd wordt terwijl de overeenkomst voor de leaseauto nog niet afgelopen is, wie betaalt dan de afkoopsom die de leasemaatschappij in rekening brengt: de werkgever of de werknemer? Het Hof Leeuwarden heeft daarover op 28 december 2010 een uitspraak gedaan.

Uitspraak van het Gerechtshof Leeuwarden

De werknemer is in 2007 in dienst getreden bij de werkgever. Daarbij heeft hij mogelijkheid gekregen om via de werkgever een auto te leasen. Tussen de werknemer en de werkgever is een gebruiksovereenkomst voor een leaseauto gesloten waarin onder meer is bepaald: *‘medewerker verplicht zich de leaseauto te berijden en de daaraan verbonden kosten aan de werkgever te vergoeden tot het bereiken van de overeengekomen kilometrage of, indien dit eerder wordt bereikt, totdat de termijn als opgenomen in artikel 2 is verstreken’.*

De werknemer zegt de arbeidsovereenkomst twee jaar later op. De overeengekomen kilometrage / looptijd van de leaseovereenkomst is dan nog niet bereikt. De door de leasemaatschappij in rekening gebrachte resterende leasetermijnen worden door de werkgever ingehouden op de eindafrekening van de werknemer. De werkgever stelt dat uit de gebruiksovereenkomst volgt dat de werknemer de kosten dient te vergoeden die voortvloeien uit het voortijdig inleveren van de leaseauto.

De werknemer betwist die uitleg van de gebruiksovereenkomst, aangezien in het artikel niets is bepaald over de situatie dat de arbeidsovereenkomst wordt beëindigd terwijl de leaseovereenkomst nog loopt. Er staat alleen dat de werknemer zich verplicht de leaseauto te rijden en de daaraan verbonden kosten te vergoeden. Tevens stelt de werknemer dat zo'n bepaling in de gebruiksovereenkomst strijdig is het met recht op vrije arbeidskeuze. Dit grondwettelijk recht houdt in dat een ieder vrij is om te werken waar hij/zij wil, tenzij de wet daaraan beperkingen stelt: denk bijvoorbeeld aan het concurrentiebeding. De werknemer vindt dat hij, als hij in verband met de voortijdige beëindiging van de lease-overeenkomst de afkoopsom moet betalen, hij feitelijk belemmerd wordt om ergens anders te gaan werken.

Volgens het Hof moet eerst vastgesteld worden hoe de bepaling uit de gebruiksovereenkomst uitgelegd moet worden aangezien partijen daarover van mening verschillen. Het Hof kijkt daarbij niet alleen naar de taalkundige uitleg van die bepaling, maar eveneens naar de zin die partijen in de betreffende omstandigheden redelijkerwijs aan die bepaling mochten toekennen en wat zij daarin over en weer van elkaar mochten verwachten.

In de gebruiksovereenkomst staat geen bepaling voor het geval de leaseovereenkomst voortijdig beëindigd wordt als gevolg van de beëindiging van het dienstverband: met alleen de taalkundige uitleg redt de werkgever het dus niet.

De werkgever stelt dat de werknemer - zoals gebruikelijk is in de onderneming wanneer een werknemer een leaseauto krijgt- voorafgaand aan de ondertekening van de overeenkomst mondeling nader is geïnformeerd over de werkingssfeer van de gebruiksovereenkomst. In dat gesprek is de werknemer (volgens de werkgever) er op gewezen dat, wanneer de arbeidsovereenkomst op initiatief van de werknemer zou eindigen vóór afloop van het leasecontract, de resterende leasetermijnen voor zijn rekening komen. Het Hof geeft de werkgever de opdracht om deze stelling te bewijzen. Slaagt hij daar niet in, dan kan hij de afkoopsom van de leasemaatschappij niet in rekening brengen bij de werknemer.

Het Hof gaat daarna alvast in op het verweer van de werknemer dat het recht op vrije arbeidskeuze belemmerd wordt en oordeelt dat daarvan geen sprake is. De werknemer is vrij om gebruik te maken van een leaseauto en als hij met de werkgever afspraken maakt over de consequenties van het voortijdig beëindigen van de leaseovereenkomst - als gevolg van het eindigen van de arbeidsovereenkomst - is dat zijn eigen keuze. Een mogelijk daar uit voortkomende belemmering in vrije arbeidskeuze is dan ook voor zijn risico.

Advies voor de praktijk

Het advies voor werkgevers is om de gevolgen van een beëindiging van het dienstverband vóórdat de leaseovereenkomst is afgelopen, reeds bij aanvang van het dienstverband schriftelijk vast te leggen. De werkgever kan daarbij de resterende leasetermijnen voor rekening van de werknemer laten komen. Wanneer de werkgever zich vervolgens in een geschil op die afspraak beroept, rust op hem de bewijslast: wie stelt, moet bewijzen. Schriftelijke afspraken zijn dan natuurlijk eenvoudiger te bewijzen dan mondelinge afspraken.

Voor werknemers geldt: weet waar u voor tekent én waarmee u instemt. Als in de arbeidsovereenkomst wordt afgesproken dat de resterende leasetermijnen voor rekening van de werknemer komen wanneer hij/zij de arbeidsovereenkomst beëindigt, dan kan dat een financiële drempel betekenen om op zoek te gaan naar een nieuwe baan. Dat risico ligt dan volgens het Hof bij de werknemer: het recht op vrije arbeidskeuze wordt daarmee niet beperkt en de werknemer is aan die afspraak gebonden.

